From: "5.1,2,e"
Sent: *Wed, 6 Apr 2022 16:57:43 +0100*
To: "5.1,2,e" <5.1,2,e@amsterdam.nl>
Cc: "5.1,2,e" <5.1,2,e@amsterdam.nl>; "5.1,2,e" <5.1,2,e@amsterdam.nl>; "5.1,2,e" <5.1,2,e@amsterdam.nl>
Subject: *RE: vragen onderhandelaars investeringen*

In de mail die je doorstuurde 2 vragen aan PBK. De eerste heb je zelf voldoende in beeld denk ik. Voor wat betreft de 2e heb ik met 5.1,2,e gesproken en daarvoor even wat korte punten (Corigeer me waar nodig, 5.1,2,e!)

- Kunnen we herstel kades & bruggen niet op lager onderhoudsniveau doen? Leidt autoluw in dit kader niet juist tot een besparing ipv een extra kostenpost?

- Is het een reële optie om afschrijving bruggen en kades te verlengen van 50 naar zeg 60 of 70 jaar? Wat is daarvan de (financiële) consequentie?
  - Over afschrijvingstermijnen heeft de gemeente afspraken gemaakt, conform de BBV. (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) Dit zou je wellicht kunnen aanpassen, maar dat levert niet meteen ruimte op want:
    - Op dit moment staan er maar weinig bruggen en kades op de balans. Enerzijds omdat we maar weinig hebben vernieuwd de afgelopen decennia en anderzijds omdat we deze investeringen pas enkele tientallen jaren activeren.
    - Een verlenging van de afschrijving gaat je pas iets opleveren als je daadwerkelijk meters gaat maken. Uitgaande van de programmering (en het doorzetten hierop) gaan we pas in 2026 flink wat kademuren en bruggen opleveren en die komen het jaar erop op de balans.
    - Verlenging van de afschrijvingstermijn ga je wel terug zien als je straks tientallen bruggen en kades hebt gerealiseerd. Maar dat is dus nog niet de komende collegeperiode.

Groet, 5.1,2,e
Gemeente Amsterdam

M 5.1,2,e

Van: 5.1,2,e <5.1,2,e@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 6 april 2022 15:37
Aan: 5.1,2,e <5.1,2,e@amsterdam.nl>; 5.1,2,e <5.1,2,e@amsterdam.nl>; 5.1,2,e <5.1,2,e@amsterdam.nl>
Onderwerp: FW: vragen onderhandelaars investeringen
Urgentie: Hoog

Van: 5.1,2,e <5.1,2,e@amsterdam.nl>
Verzonden: woensdag 6 april 2022 14:52
Aan: 5.1,2,e <5.1,2,e@amsterdam.nl>
CC: 5.1,2,e <5.1,2,e@amsterdam.nl>
Onderwerp: vragen onderhandelaars investeringen
Urgentie: Hoog

Beste 5.1,2,e

In het kader van de coalitieonderhandelingen ben je aanstaande vrijdag als het goed is uitgenodigd voor een gesprek over bruggen en kademuren.
Twee van de 3 partijen hebben deze week vragen gesteld over investeringen (in de breedte, maar ook specifiek). Deze vragen zie je in de mail hieronder.

We (ondersteuningsteam van de onderhandelaars) hebben besloten deze vragen vooralsnog niet schriftelijk te beantwoorden, maar te verwerken en/of mondeling toe te lichten in het gesprek van vrijdag.
Voor PBK zitten er 2 specifiek vragen tussen (32.14 en 32.23), maar kunnen de overige vragen in algemene zin ook op PBK betrekking hebben.

Voor nu is dit overzicht van vragen dus vooral bedoeld ter voorbereiding van je gesprek met de onderhandelaars vrijdag, en hoef je deze nu niet te schriftelijk te beantwoorden.

Groet,

5.1,2,e
5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e

Hartelijke groet,

5.1,2,e

5.1,2,e 5.1,2,e (5.1,2,e 5.1,2,e)
5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e

Bestuur en Organisatie, Directie Middelen en Control
Gemeente Amsterdam

M 5.1,2,e
5.1,2,e @amsterdam.nl

Bezoekadres: Amstel 1 (Stopera), flexruimte 2e etage (kern E)
Postadres: Postbus 202 1000 AE Amsterdam

Werkdagen: ma, di, wo, do, vr

5.1,2,e 5.1,2,e
5.1,2,e @amsterdam.nl
M 5.1,2,e

Op dit bericht is een proclaimer van toepassing: www.amsterdam.nl/proclaimer

---

Van: 5.1,2,e <5.1,2,e @amsterdam.nl>
Verzonden: dinsdag 5 april 2022 15:15
Aan: ' 5.1,2,e ' <5.1,2,e @itspublic.nl>; 5.1,2,e <5.1,2,e @amsterdam.nl>
CC: 5.1,2,e <5.1,2,e @amsterdam.nl>; 5.1,2,e <5.1,2,e @amsterdam.nl>; 5.1,2,e <5.1,2,e @amsterdam.nl>; 5.1,2,e <5.1,2,e @amsterdam.nl>
Onderwerp: vragen onderhandelaars investeringen
Urgentie: Hoog

Hoi 5.1.2,e en 5.1.2,e

Van de onderhandelingstafel zijn er vragen gekomen over de Investeringen. Deze hoeven niet nu schriftelijk beantwoord te worden. 5.1.2,e en 5.1.2,e hebben voor ogen dat de beantwoording plaatsvindt in de sessie van aanstaande vrijdag waarin de onderhandelaars gaan praten over de Investeringen, in aanwezigheid van DMC (jullie beiden, ?). Deze vragen zijn dus nu vooral bedoeld om de ambtenaren die daar straks bij zijn voor te bereiden op vragen die dan gesteld kunnen worden, en naar alle waarschijnlijkheid deze vragen zullen zijn.

Deels hebben 5.1.2,e en 5.1.2,e al wat eerste antwoorden gedicht. Die voegen we hier bij in de tabel.

Succes vrijdag,
5.1.2,e en 5.1.2,e

-

32 Investeringen

#	Vraag	Cat
32.1	Levert meer verdichten ipv nieuwe gebiedsontwikkeling meer budgettaire ruimte op (ivm intensiveren bestaande voorzieningen)	Investeringen
32.2	Zijn alle exploitatiekosten lopende investeringen gedekt in de programma's? Zo nee voor welke niet?	Investeringen
32.3	Voor welke investeringen zijn er geen verplichtingen aangegaan en voor welke investeringen is dit wel gebeurd? Welke boetebedragen horen er bij reeds aangegane verplichtingen?	Investeringen
32.4	En als verdeling gereguleerd of commercieel vastgoed wordt aangepast vanaf wanneer komt er extra financiële ruimte vrij die kan worden uitgenomen?	Investeringen
32.5	Wat betekent het voor de financiële ruimte in het VEF als er vaste grondprijzen voor middensegment komen ipv een residuele berekening? Bij welke vaste grondprijs kan dit budget-neutraal voor het VEF?	Investeringen
32.6	Welke opties zijn er voor balansverkorting? Waarom is drinkwater de enige optie? Welke opties zijn nog meer onderzoocht? En welke mogelijkheden zijn er om parkeergarages aan de markt over te dragen?	Investeringen
32.7	Wat zijn de consequenties van het niet invullen van de besparingsopgave investeringen vanaf 2024 op resp schuldontwikkeling, betaalbaarheid en geplande investeringen? Hoe kan deze besparingsopgave teniet worden gedaan of worden uitgesteld?	Investeringen
32.8	Waarom wordt gesteld dat balansverkorting geen financieringsruimte oplevert, terwijl in nota investeringen wordt aangegeven dat dat voor Waternet wel geldt (zie vraag 11 investeringen). Wordt te makkelijk terzijde geschoven. Balansverkorting drinkwater levert vanaf 2024 een bedrag van circa 40 M€ per jaar op.	Investeringen
32.9	Waarom staat in tabel 2.3.1 niet schuldquote zonder erfpacht opgenomen? Op basis van deze kengetallen zou oordeel niet redelijk, maar voldoende behoren te zijn.	Investeringen
32.10	Waarom vind ik in dit document alleen de lasten en niet de baten van investeringen? Investeringen leveren niet alleen geld op in grondexploitatie, maar ook inkomsten door areaaluitbreiding zoals erfpacht, belastinginkomsten, inkomsten gemeentefonds. Zijn die inkomsten voldoende meegenomen in berekeningen?	Investeringen
32.11	Ik mis een verklaring waarom we komende periode bijna een verdubbeling van de groei hebben als je kijkt naar geplande	Investeringen

	investeringen (2,5 miljard) tov afgelopen vier jaar terwijl de bouwambitie ongeveer gelijk blijft. Verhoging bouwkosten is maximaal 20% van de verklaring.	
32.12	Maak duidelijker welk deel van de investeringsopgave knelt agv financierbaarheid dan wel betaalbaarheid. Bij doorvragen afgelopen week bleek dat de geplande 50 miljoen bezuiniging vanaf 2024 (in uitgangspositie begrotingstekort) vooral is bedoeld om de schuldenlast omlaag te brengen (en dus financierbaarheid) en niet zozeer omdat we lasten niet meer kunnen betalen. Wat betekent het voor de financierbaarheid als we deze bezuiniging verder naar achteren schuiven dan wel kleiner maken (ingroeipad)? Kan er een grafiek worden aangeleverd hoe prognose stijging erfpachtuitgifte van invloed is op schuldpositie de komende 25 jaar? *Conceptantwoord: Het is niet aan te geven welk deel van de investeringsopgave knelt als gevolg van de financierbaarheid, betaalbaarheid of realiseerbaarheid. De meest knellende beperking geeft dé beperking weer. Voor de financiering betekent het evenwel dat de 50 miljoen op laten lopen/korten/schrappen, zonder de investeringsruimte navenant te verlagen, een verdere stijging van de schuldquote inhoudt.*	Investeringen
32.13	Waarom moet de basislijn uit NBR worden opgehoogd tot het niveau 2022-2025? Waarom gaan we er per definitie van uit dat investeringen minsten op zo'n historisch hoog niveau blijven? *Conceptantwoord: In de NBR/NI is opgenomen dat voor 2022-2025 de beschikbare investeringsruimte onvoldoende is om onze groeiambities, ons achterstallig onderhoud en reeds vastgestelde stedelijke opgaven als duurzaamheid te kunnen realiseren.*	Investeringen
32.14	Kunnen we herstel kades & bruggen niet op lager onderhoudsniveau doen? Leidt autoluw in dit kader niet juist tot een besparing ipv een extra kostenpost?	Investeringen
32.15	Gesteld wordt dat financierbaarheid en betaalbaarheid grootste knelpunten zijn, maar realiseerbaarheid lijkt ook een groot knelpunt. Er is grote krapte in de arbeidsmarkt en ander opgaven zoals op het gebied van duurzaamheid vragen zelfde type personeel. Bovendien zal personeelskrapte leiden tot nog hogere bouwkosten. Moeten we niet sowieso ambities bijstellen op basis van realiseerbaarheid in deze krappe arbeidsmarkt?	Investeringen
32.16	Hoe groot aandeel van de geplande investeringen kan echt niet worden uitgesteld? Waarom niet? Wat gebeurt er als we het toch doen?	Investeringen
32.17	Hoe groot aandeel van de geplande investeringen is bovenwettelijk? Waarom kunnen die investeringen niet worden uitgesteld?	Investeringen
32.18	Hoe groot aandeel van de geplande investeringen zit boven het daarvoor beschikbaar gestelde normbedrag? Wat gebeurt er als de investering als nog wordt terug gebracht naar normbedrag?	Investeringen
32.19	Op p 8 staat dat er bij alle scenario's behalve de nulscenario's additionele dekkingsbehoefte is. Ik zie echter in alle scenario's additionele dekkingsbehoefte. Wat is het nulscenario waarin geen additionele dekking nodig is? *Conceptantwoord:* ook bij de nul-scenario's is er aanvullende dekking nodig. De nul-scenario's zijn de scenario's waarbij er t.o.v. de vastgestelde investeringsruimte geen aanvullende middelen nodig zijn door gemaakte keuzes (meer investeringen). Er is echter sprake van sterk gestegen (bouw)kosten, waardoor ook voor de nul-scenario's inmiddels aanvullende investeringsruimte nodig zou zijn om alle geplande investeringen tegen het huidige prijspeil uit te voeren.	Investeringen

32.20	Waarom leidt alleen de mogelijke verzelfstandiging van de drinkwatertaak tot ruimte in de begroting? Is bijv ook naar verzelfstandiging van parkeergarages gekeken? Waarom levert dat niets op?	Investeringen
32.21	P 9. Graag specificeren hoeveel elk van besparingsopties potentieel opleveren	Investeringen
32.22	Bij toenemende investeringen ontstaat ook toenemende realisatiebehoefte (p9). Andersom geldt: bij minder investeringen ontstaat minder realisatiebehoefte. Hoeveel kan daarmee worden bespaard?	Investeringen
32.23	Is het een reele optie om afschrijving bruggen en kades te verlengen van 50 naar zeg 60 of 70 jaar? Wat is daarvan de (financiele) consequentie?	Investeringen
32.24	Kosten bij investeringen worden geschat op 6% van investeringssom. Dat betekent dat investeringen altijd geld kosten, terwijl in het verleden investeringen juist geld opbrachten en we pas sinds kort een omslag zien. Waarom worden baten niet meegerekend in deze berekening? Bedrijfsmatig gezien is het natuurlijk heel vreemd dat je verliest op groei. *Conceptantwoord:* Allereerst betreft het percentage de veronderstelde gemiddelde exploitatielasten (kapitaal, beheer, onderhoud, exploitatie) van de investeringen. Voor individuele investeringen kan zeer wel gelden dat deze lager uitkomen dan 6%. Daarnaast is het inderdaad zo dat groei, vanuit het perspectief van gemeentefinanciën, per saldo geen geld oplevert maar een investering vergt. Vandaar dat in de NBR (p. 36) de volgende notie is opgenomen: "*Wees bewust dat de financieringssystematiek vanuit het Rijk niet automatisch voorziet in (groei)ambitie*".	Investeringen
32.25	Waarom blijven we rendabele investeringen meerekenen in investeringssom? Deze investeringen verhogen uiteraard wel de schuld, maar leveren geen probleem op mbt betaalbaarheid. Wat is de investeringssom als we rendabele investeringen buiten beschouwing laten? *Conceptantwoord:* Bij rendabele investeringen dekt de reeks aan extra inkomsten door de investeringen (en het bezit dat daaruit ontstaat) de exploitatielasten. Echter, de investering moet welk worden 'voorgeschoten' door de gemeente waardoor inderdaad de schuld en daarmee de schuldquote stijgt. Vanuit perspectief van financierbaarheid is dat relevant.	Investeringen
32.26	Hoe kunnen we anders dan leningen bij gebruikelijke financiers andere externe financiering aantrekken (die geen aflossing of rente behoeven) voor rendabele investeringen, zoals bijvoorbeeld pensioenfondsen voor duurzaamheidsopgave?	Investeringen
32.27	Bij specials is geen tekort ten opzichte van opgave. Is het reeel te verwachten dat alle specials ook worden gerealiseerd in deze periode? Hoe kan temporisering/uitstel/afstel hier nog ruimte bieden?	Investeringen
32.28	P 34. Begrijp ik goed dat investeringsopgave per 1000 woningen ca 1,8 miljoen euro programmakosten meebrengt?	Investeringen
32.29	Voor Oostbrug Sprong is reeds 135 miljoen gedekt. Kan deze dekking ook elders worden aangewend als dit project wordt uitgesteld? Idem ZuidasDok	Investeringen
32.30	GREXen zijn nog steeds rendabel. Met hoeveel kan de afdracht van het VEF aan algemene middelen worden verhoogd?	Investeringen

32.31	Welke van de investeringen genoemd op p 51, 59 kunnen worden versoberd/geschrapt/getemporiseerd? Wat is de impact daarvan op de benodigde programmalasten?	Investeringen